

Visio:

Kehittyvä, kestävä, kannattava ja kansainvälistyvä
Hämeen ruokasektori (ml. kala)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Päämäärä 1:

Vahvasti omaan tekemiseen ja uudistumiseen profiloituvat hämäläiset ruokamaakunnat, joilla vahva tutkimus-koulutus-neuvonta-yritysyhteistyö ja kansainväliset verkostot

TAVOITTEET

- Ruokasektorin yritysten kehittymistä tukeva palvelupolku kunnossa
- Ruokajärjestelmän uudistumista ja kehittymistä tukevat TKI-panostukset moninkertaistuvat
- Osaamisverkosto kansainvälistynyt ja rahoituskanavat monipuolistuvat
- Alueellinen profiloituminen on vahvistunut (esim. viljaklusteri) ja monimuotoinen yritystoiminta lisääntynyt
- Uusien markkinapotentiaalien ympärille syntynyt uusia klustereita (esim. kala, kasviproteiinit, vesi)

TOIMENPIDE-ESIMERKKEJÄ

- Innovaatiopalvelut ja kokeilualustat, hyvät esimerkit
- Luo Next –konsepti, AgriHub, FoodHub, Kasvua Hämeessä..
- Rajapinnassa toimivat fasilitaattorit ja ketterät ruokasektorin tuntevat yrityspalvelut
- Alkutuottajat innovaatioiden eteenpäinviejinä
- Startupit, ”Frushit/Slushit”
- Oppilaitos-yritysyhteistyö
- Mestari-kisälli-koulutus

K
E
H
I
T
T
Y
V
Ä

MITTARIT

- TKI-panostukset/yritykset/koulutus/tutkimus/neuvonta
- Erilaisten rahoitusinstrumenttien käyttö
- Uudet kumppanuudet

Päämäärä 2:

Kanta- ja Päijät-Häme ovat edelläkävijöitä alueellisesti kestäväen ruokajärjestelmän toteuttamisessa

TAVOITTEET

- K**
E
S
T
Ä
V
Ä
- Ruokaketjun kestävyys on mitattavaa ja läpinäkyvää
 - Ruokaketju on matkalla hiilineutraaliksi ja maatalous on merkittävä hiilensitoja
 - Luomu- ja lähiruuan markkinapotentiaali on hyödynnetty
 - Ruokasektorin kiertotalousratkaisut ovat aikaansaaneet uudenlaista, kestäväää liiketoimintaa
 - Maatiloilla ja muilla alkutuottajilla on käytössä erilaisia taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestäviä tuotantomenetelmiä ja energiaratkaisuja
 - Luonnonvarojen kestävä käyttö on huomioitu
 - Aito kaupunki-maaseutuvuorovaikutus on johtanut uudenlaisiin kumppanuuksiin tuottajien ja kuluttajien välillä, arvostus ruokaa kohtaan on lisääntynyt

MITTARIT:

- Erilaiset hiiliohjelmat ja –laskurit, kestävyyssertifikaatit
- Luomuviljelyalan ja –markkinan kehitys
- Ympäristötukijärjestelmään sitoutuneiden tilojen määrä, ympäristötoimenpiteiden seuranta
- Kierrätysravinteiden käyttö
- Luonnon monimuotoisuusseuranta
- Uudet liiketoimintaratkaisut ja innovaatiot

TOIMENPIDE-ESIMERKKEJÄ

- Kestävien tuotantomenetelmien pilotit (myös biodiversiteetti huomioiden)
- Luomu- ja ympäristöosaamisen vahvistaminen tutkimus-koulutus-neuvonta-viljelijäyhteistyönä
- Uudet tavat tiedon ja kokemusten jakamiseen viljelijöiden välillä
- Hiilensidonnan mittaaminen ja havainnointi (myös tilatasolla)
- Valkuaisomavaraisuuteen tähtäävä ketju pelloilta pöytään ja rehuksi
- Tilatason uudet, kannattavat ravinne- ja energiaratkaisut
- Kumppanuusmaatilat
- Kaupunkiviljely
- Akvaponinen viljely
- Kerrosviljely
- Uudet pakkaukset (kuitu- ja puupohjaiset, kierrätys)
- Kuluttajatietoisuuden lisääminen vastuullisuudesta

Päämäärä 3: Hämäläisen ruokaketjun kannattavuus rakentuu yhteistyölle, osaamiselle ja avoimuudelle

K
A
N
N
A
T
T
A
V
A

TAVOITTEET

- Aluetaloudellinen vaikuttavuus tunnistettu ja yhteistyö myös julkisen sektorin toimijoiden kanssa vahvistunut
- Digitalisaatio on parantanut ketjun kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä
- Sopimustuotanto ja erilaiset kumppanuuden mallit ovat lisääntyneet
- Tiedonkulku ketjun sisällä on avointa ja luo lisäarvoa kaikille, markkinakysyntä johtaa tarjontaan
- Työvoiman saatavuus- ja osaamisresurssit ovat kunnossa
- Alkutuotannon yritysten liikkeenjohdon osaaminen on parantunut

MITTARIT:

- Tuottavuuskehitys (Tilastokeskus/aluutilinpito)
- Lähiruuan käyttöaste julkisella sektorilla
- Jalostusarvo, arvonlisä (BKT)
- Koulutuspaikat (uudet hakijat, valmistuminen, työllistyminen)
- Maatalouden kannattavuusseuranta (Luke/yrittäjäätulo, kannattavuuskerroin)
- Työllisyys ja työpaikat (maatalous, elintarvikejalostus, ruokapalvelut, matkailu)

TOIMENPIDE-ESIMERKKEJÄ

- Kehittämispälostit digitalisaatioon, robotisaatioon/automatisointiin koko ketjussa
- Tekoälyn käyttöä edistävät ratkaisut
- Työvoiman saatavuuden ja osaamisen lisääminen koulutuspanoksilla ja alan houkuttelevuuteen panostamalla
- Yhteistyön edistäminen
- Mentorointitoiminnan kehittäminen
- Lisäarvotuotteiden tuottaminen, korkea-asteinen jalostaminen ketjun yhteistyöllä
- Pilotit
- Julkiset hankinnat ja yritykset –yhteistyö
- Liikkeenjohdon koulutus ja neuvontapalvelut

Päämäärä 4: Suomiruokaa maailmalle vahvasti hämäläisyriyten voimin

TAVOITTEET

- Mikro- ja pk-yritykset kiinnostuneet viennistä ja lisänneet kansainvälistymispanostuksiaan
- Yritysyhteistyö viennissä lisääntynyt
- Ruokaviennin arvo on kasvanut ja samalla korkean jalostusasteen vientiä on enemmän
- Alueen ruokabrändi on selkeä ja kaupallistettu myös matkailullisesti

MITTARIT

- Kansainvälistymis- ja yritysyhteistyöhankkeiden lkm
- Viennin arvo
- Ruokamatkailutuotteiden määrä, -matkailun arvo (matkailutilastot)

TOIMENPIDE-ESIMERKKEJÄ

- Vahvaa vientinäkömää tukeva yhteistyömalli
- Vientipolut ja sitä kautta kansainvälistymisen tukeminen
- Hämeruuan vahva brändäys ja ruokamatkailun kansallinen ja kansainvälinen kehittäminen
- Nimisuoja
- Digitaalisuuden ja ostettavuuden kehittämistoimet

Strategiatyön organisointi tulevalla ohjelmakaudella

- Tavoitteiden priorisointi
- Toimenpiteiden konkretisointi, hankeideat?
- Kasvua Hämeessä –verkosto vai jotain uutta? Ruokaketjun koordinaatiohanke?
- Kuka vastaa koordinoinnista, viestinnästä, seurannasta?
- Tehtävät, vastuut?
- Yhteys AgriHubiin?
- Yhteys matkailuun, kiertotaloushankkeisiin, kala-leaderiin?